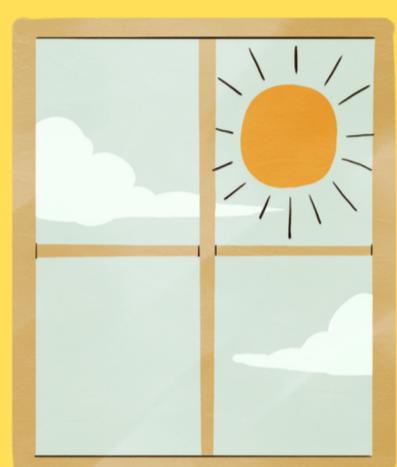

วิธีการจัดการอาการเหนื่อยหอบในผู้ป่วยประจำคง

เปิดหน้าต่าง

ให้อากาศในห้องผู้ป่วยด้วยแก้ไขได้สะดวก

นอนยกศีรษะสูง

จัดให้ผู้ป่วยนอนยกศีรษะสูงโดยใช้หมอนหุบบุบบริเวณไหล่ และเปลี่ยนท่าบ่อยๆ

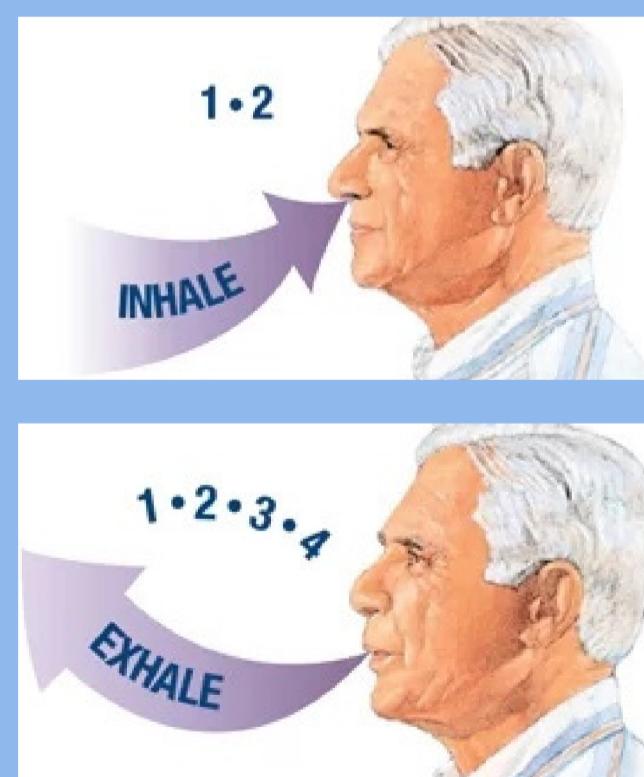
พัดลมเป่าหน้า

หากพัดลมมาเป่าใส่หน้าผู้ป่วยเบาๆ โดยให้ห่างจากใบหน้าประมาณ 6 นิ้ว เป่าบริเวณรอบๆ จมูกหนึ่อเริมฝีปากบน จะทำให้ผู้ป่วยรู้สึกดีขึ้น

ฝึกหายใจด้วย pursed lips

หายใจเข้าผ่านทางจมูกช้าๆพร้อมกับปิดปากนับ 1-2

หายใจออกช้าๆทางปาก เป่าปากเบาๆช้าๆ และนับ 1-4 ขณะหายใจออก

**กำลังชีวนะเดียวกัน 6-8 ครั้งต่อรอบ และผู้ป่วยสามารถทำได้ทุกครั้งเมื่อมีอาการเหนื่อย

ความหมาย

เหนื่อยหอบ (Dyspnea) คือ ภาวะที่ผู้ป่วยมีความรู้สึกไม่สุขสบายในการหายใจ หายใจติดขัด หายใจไม่เต็มอิ่ม เหนื่องสำลัก หรือหายใจหนักๆ เป็นอาการที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยระยะท้าย เนื่องจากตัวโรคที่ลุกลามอาจจะพับปัญหาการทำงานของปอดที่ผิดปกติ หรือไม่ก็ได้

การประเมินผู้ป่วยที่มีอาการเหนื่อยหอบ

ประเมินจากการสอบถามประวัติ เช่น อาการเกิดเมื่อไหร่ ระยะเวลาที่เกิดอาการ มีปัจจัยใดส่งเสริมความรู้สึกขณะมีอาการ มีอาการอื่นๆ เกี่ยวกับห้องหรือไม่ ระดับความรุนแรงของอาการ ปัจจุบันรักษาด้วยยาอะไรหรือไม่ เป็นต้น เพื่อให้ทราบความรุนแรงและสาเหตุของอาการเหนื่อยหอบรวมถึงสามารถรักษาได้อย่างถูกต้อง การจัดการอาการเหนื่อยหอบในผู้ป่วยสามารถแบ่งเป็นการรักษาโดยไม่ใช้ยา และรักษาโดยการใช้ยา

แนวทางการรักษาโดยการใช้ยา

ยากลุ่ม โอปิออยด์ (Opioids)

- เป็นยาที่มีหลักฐานสนับสนุนว่าช่วยบรรเทาอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยด้วยโรคระยะท้ายได้
- ลดการรับรู้อาการหายใจเหนื่อยหอบของผู้ป่วย
- ฤทธิ์ของยาที่ระจับปวดทำให้อาการปวดแน่นบีบกระตุ้นรักษาด้วยยาต้านปวด
- อาจทำให้อัตราการหายใจลดลงแต่ไม่พบหลักฐานว่าผู้ป่วยมีภาวะการบุบหนองออกไซด์ในเลือดสูง

ยาบรรเทาอาการกลุ่มอื่นๆ

- ยากลุ่มนี้เป็นยาเสริมในการช่วยรักษาอาการหายใจลำบากตามสาเหตุของการเกิดอาการหรือโรคประจำตัว เช่น
 - ยาขยายหลอดลม(Bronchodilator) : สำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
 - ยาสเตียรอยด์นิดสูดดม(Inhaled corticosteroids, ICS) : สำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
 - ยาต้านการแข็งตัวของเลือด(Anticoagulants) : สำหรับผู้ป่วยภาวะหลอดเลือดปอดอุดตัน
 - ยาปฏิชีวนะ(Antibiotics) : สำหรับผู้ป่วยปอดอักเสบ

การบำบัดด้วยออกซิเจน (ambulatory oxygen therapy)

- ช่วยบรรเทาอาการหายใจลำบากขณะออกแรงในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- สำหรับโรคเรื้อรังระยะลุกลามและโรคระยะท้ายอื่นๆ เมื่อเกี่ยวกับการรักษาโดยไม่ใช้ออกซิเจนยังพบว่าไม่มีความแตกต่างในการลดอาการหอบเหนื่อย